

cl. 9a - S.19-2 - Teorema impulsului și Legea cons. impulsului pentru un sistem de două sau (n)-puncte materiale (p.m.)

1. Sistem de puncte materiale ($2/n$) - aflate în interacțiune.
2. Forțe și sisteme de forțe interne (\vec{F}) și externe (\vec{F})
3. Legea de variație a imp. pt. un sist. de 2 p.m. și generalizarea ei pt. un sist. de n -p.m.
4. Legea de conservare pt. un sist. de 2-p.m. și generalizarea la n -p.m.

(1) Alegem un sistem fizic alcătuit din $2/(două)$ corpuri aflate în interacțiune (ex: prin forța Newton de atracție universală, $F = k \frac{m_1 m_2}{r^2}$) asimilate cu p.m. - puncte materiale în interacțiune prin aceste forțe numite interne ($\vec{F}_{12}, \vec{F}_{21}$), asupra cărora mai acționează și câte o forță externă (\vec{F}_1, \vec{F}_2) alcătuiind sist. forțelor externe

(2) Def: Perechi de forțe ($\vec{F}_{12}, \vec{F}_{21}$) de tip Newton care se exercită între oricare două p.m. din sistemul de corpuri, aflate în interacțiune definesc sist. de forțe interne.

ex: $\langle 2\text{-p.m.} \rangle: \{ \vec{F}_{12}, \vec{F}_{21} \}; \vec{F}_{12} + \vec{F}_{21} = 0 \text{ (P3)} (\vec{F}_{12} = -\vec{F}_{21})$
 $\langle n\text{-p.m.} \rangle: \{ \vec{F}_{12}, \vec{F}_{13}, \dots, \vec{F}_{1n}; \vec{F}_{21}, \vec{F}_{23}, \dots, \vec{F}_{2n}; \dots, \vec{F}_{n1}, \vec{F}_{n2}, \dots, \vec{F}_{nn} \}$
 P3: $(\sum_{n \neq m} \vec{F}_{nm} = 0); (\vec{F}_{nm} = -\vec{F}_{mn})$

Def: Sistemul forțelor externe ($\vec{F}_1, \vec{F}_2, \dots, \vec{F}_n$) care acționează asupra oricărui corp/p.m. al sistemului de p.m., dar din afara acestuia definește Sistemul de forțe externe

(3) Aplicăm legea de variație a impulsului separat fiecărui p.m. al sist. astfel (2-p.m.)

$\langle (m_1): (\vec{F}_1 + \vec{F}_{12}) \cdot \Delta t = \Delta(m_1 \vec{v}_1) = \Delta \vec{p}_1$
 $\langle (m_2): (\vec{F}_2 + \vec{F}_{21}) \cdot \Delta t = \Delta(m_2 \vec{v}_2) = \Delta \vec{p}_2$

unde: $(\vec{F}_1 + \vec{F}_2) = \vec{F}$ - rezultanta forțelor externe
 $(P3): \vec{F}_{12} + \vec{F}_{21} = 0$ - forțele interne se anulează/compensează

$\Delta t \cdot (\vec{F}_1 + \vec{F}_2 + \vec{F}_{12} + \vec{F}_{21}) = \Delta(m_1 \vec{v}_1 + m_2 \vec{v}_2) = \Delta(\vec{p}_1 + \vec{p}_2)$
 $\vec{F} \cdot \Delta t = \Delta \vec{P}$ - impulsul rezultant al sist. de 2-p.m.
 $\vec{F} \cdot \Delta t = \Delta \vec{P}$ - Leg. de variație a impulsului total pt. un sist. 2-p.m.
 unde $(\vec{F}_1 + \vec{F}_2) \cdot \Delta t \equiv \vec{F} \cdot \Delta t \equiv \vec{H}$ - impulsul total al forțelor externe.

(3) $\boxed{\Delta \vec{P} = \vec{H}}$ legea de variație a imp. total al unui sist. de 2-p.m.

Def: Variația impulsului total, $\Delta \vec{P} = \Delta(\vec{p}_1 + \vec{p}_2)$, al unui sist. de 2-p.m. aflate în interacțiune prin forțe interne ($\vec{F}_{ij} = -\vec{F}_{ji}$), ($\vec{F}_{ij} + \vec{F}_{ji} = 0$) este măsurată de impulsul total al forțelor externe ($\vec{H} = \vec{F} \cdot \Delta t$) sau impulsul total al rezultantei forțelor externe, $\vec{F} = (\vec{F}_1 + \vec{F}_2)$

Generalizare la sist. de n-p.m. (m_1, m_2, \dots, m_n) aflate în interacțiune, prin forțe interne (\vec{F}_{ij}) și sub acțiunea unui sist. de f. externe

P3: $\sum_{i,j} (\vec{F}_{ij}) = 0$; ($\vec{F}_{ij} + \vec{F}_{ji} = 0$; $\vec{F}_{ij} = -\vec{F}_{ji}$) ($\vec{F}_1, \vec{F}_2, \dots, \vec{F}_n$)
 - rezultanta forțelor interne este zero - forțe de tip acțiune-reacțiune.
 $\vec{F} = (\vec{F}_1 + \vec{F}_2 + \dots + \vec{F}_n) = \sum_{i=1}^n (\vec{F}_i) \neq 0$ rezultanta forțelor externe.

$\vec{P} = (\vec{p}_1 + \vec{p}_2 + \dots + \vec{p}_n)$ impulsul total al sist. n-p.m.
 $\vec{H} = (\vec{F}_1 + \vec{F}_2 + \dots + \vec{F}_n) \cdot \Delta t = \vec{F} \cdot \Delta t$ impulsul total a rezultantei celor n-forțelor externe.
 deci reunind noțiunile/notațiile avem:

$\boxed{\Delta \vec{P} = \vec{H}}$ th. de variație a impulsului unui sist. de n-p.m. aflate în interacțiune, sub influența forțelor externe.

Def

Variația impulsului total, $\Delta \vec{P}$ al unui sistem de n-p.m. aflate în interacțiune și sub acțiunea unui sist. de forțe externe ($\vec{F}_1, \vec{F}_2, \dots, \vec{F}_n$) este măsurată de $\vec{H} = \vec{F} \cdot \Delta t$ - impulsul total al rezultantei forțelor $\vec{F} = (\vec{F}_1 + \vec{F}_2 + \dots + \vec{F}_n)$ externe.

Discuție: 1) dacă $\vec{F} = (\vec{F}_1 + \vec{F}_2 + \dots + \vec{F}_n) \neq 0$, atunci avem teorema de variație a imp. total.

(2) dacă $\vec{F} = (\vec{F}_1 + \vec{F}_2 + \dots + \vec{F}_n) = 0$, atunci avem teorema de conservare a imp. total.

(4) Legea de conservare a impulsului unui sist. de 2/n-p.m.

Def: Impulsul total, $\vec{P} = (\vec{p}_1 + \vec{p}_2 + \dots + \vec{p}_n)$, al unui sist. de 2/n-p.m.

ramâne constant (se conservă) dacă $\vec{F} = (\vec{F}_1 + \vec{F}_2 + \dots + \vec{F}_n)$, rezultanta forțelor externe ce acționează asupra sist. este nulă/zero.

$$\boxed{\Delta \vec{P} = 0 = (\vec{P}_f - \vec{P}_i)}$$

$$\text{sau } \boxed{\vec{P}_f = \vec{P}_i}$$

Legea cons. unui sist. de n-p.m.